

Viðmerking:

Kvinna í samkomuni

Nógvir spurningar millum kristin fólka hafa eitt einsamt vers til grund, ella nokur vers sum eru tikin burtur frá tí frásögu sum tey skuldu verið við til at lýsa. Um so er at ein loyvir sær at gloyma nokur ting sum Biblían lærir, so ber til at finna uppá nógv undarligt. Tú kann strika tað sum tú vil hava burtur, so verður pláss fyrri nakað nýtt, sum ikki var har frammanundan, men sum tú gjarna vil hava inn.

Soleiðis hevur ein heims-umfatandi samkoma gjørt, við at taka eitt ørindi úr 1. Kor. 15. Paulus hevur nýtt alt kapitlið til at sannføra samkomuna um at ein uppreisn er fyrri tey sum eru deyð í trúnni á Kristusi. Hann, ið lesur 1. Kor. 15 er ikki í iva um at tað er akkurát tað Paulus roynir at gera greitt. Men í vers 29 stendur nakað lagið: »Hvat gera tá annars tey, sum lata seg doypa fyrri hinu deyðu? Um deyð yvirhøvur ikki rísa upp, hví lata tey seg tað doypa fyrri tey?»

Paulus sigur ikki at vit kunnu frelsa tey fortaptu við at lata okkum doypa fyrri tey. Hann vísir bara á at nokur gera tað. Nú vita vit eisini at ein og hvør skal sjálvur taka avleiðingarnar fyrri tað sum hann hevur valt. (Rom. 14, 12). Men Paulus hugsaði bara um tað eina, at hinna prógv fyrri at ein uppreisn er. Hann skrivaði 58 vers út í eitt um tað sama. Men hesi fáu ørindi í vers 29 eru hjá mongum nokk til eina lera sum sigur, at tey livandi kunnu lata seg doypa vegna deyð, sum ikki høvdu tikið við kristna trúgv, meðan tey livdu, og tey er glatað. Her er tað ikki Guds náði sum frelsar vegna trúgv, men vegna hokus-pokus, sum verður framt av øðrum.

Nú er so nógv tosað um at vera trúgvur móti Biblíu, at halda seg til Biblíunnar greiða lera. Men tá er spurningurin, um vit skulu halda okkum til tey greiðu ørindi sum standa í einum versi, ella skulu vit halda okkum til ta greiðu

lærna sum kemur fram í heildini?

Latíð okkum vita hvat hendir tá ið vit fylgja ta greiðu lærna frá einum versi. Í Matt. 5, 37 stendur: »Men tala tykkara skal vera: Ja, nei, nei, nei, men tað, ið kemur út um hetta, er av tí illa«. Kann tað tulkast annað enn orðarætt sum tað stendur? Bert um vit taka heildina. Men ikki so leingi vit halda okkum til tað eina versið. Nokk vit fyrst fyrri at tað kann tulkast fyrri seg, so hava vit longu góðtikið, at vit ikki kunnu taka eitt vers úr heildini, og byggja eina lera uppá tað. Tað er nokk av dómum til, men eg haldi at hesi bæði dómari eru nokk til at vísa á hvussu stórir vandin er, um vit gloyma, at Biblían er ein heild.

Nú eru fleiri samkomur, sum halda, at kvinjur ikki kunnu vera prestar, ella at tær ikki mugu tala í samkomuni, ella í hvussu so er, ikki lera í samkomuni. Her eru triggir mátar ein kann royna at halda kvinnurnaruttanfyrri, ella í tað minsta, at avmarka teirra leiklut í at boða evangeliinum. Tí vil eg spyrja, fyrri tað fyrsta: **Hava prestar nakra serstöðu í mun til fólk uttan prestakruga ella prestaheiti?** Eg meini, at teir ikki hava tað, tí tann gamla prestatenastan varð avtíkin á krossinum, hon sum gjørdi prestin til millum-gongumgang millum Gud og menniskja. Nú er tað bara Jesus sum hevur ta uppgávuna. Eg veit einki sum nakað menniskja kann gera, sum hjá Gudi kann gera nakran mun fyrri onnur fólk, uttan tað eina, at vit kunnu biðja hvør fyrri annan.

Men hvat er ein prestur so? 1. Pet. 2, 9 sigur: »Men tit eru ein útvald slekt, ein kongaligur prestaskapur, ein heilag tjóð, eitt ognarfólk fyrri at tit skulu boða frá dygdum hansara, sum kallaði tykkum frá myrkruni til sitt undurfulla ljós:«...

Tá ið eg lesi hetta ørindið, tá siggi eg, at øll tey trúgvandi eru kallað at boða Jes-

us sum hin krossfesti Messias. Eg siggi ongastaðni, at munur er millum jöda og griikka, millum mann og kvinnu, ella millum fátæk og rík fólk.

Tað at vit nokta fyrri at nakað menniskja kann koma ístaðin fyrri Jesus, tað er ikki tað sama sum at nokta fyrri, at samkoman kallar fólk at gera fastar tenastur. Vit skulu bara vita, at tey sum verða kallað eru tænarar. Og vit eru biðin um at stuðla og taka væl ímóti teimum sum tæna samkomuni, antin tey doypa ella tey skipa fyrri breyðbróttir, altargongd, ella hvat tenastu tey hava.

Eg vil venda aftur til hetta, at summi vilja geva monnum einkarrætt uppá at lera út frá Biblíuni. Eg trúgvi fast uppá, at tað í okkara heimsparti er fá sum halda at kvinnur hava minni skil í erva, so tað kann ikki vera høvdið sum er trupulleikin. Men latíð okkum vita um vit kunnu finna útav hví Paulus yvir høvur nevndi nakað um at kvinnur skulu tala; um tað vóru mentunarligrar grundir, um umstøðurnar gjørdur tað, ella um hann prædikaði ein ævigan sannleika.

Jødiskir menn vóru umskornir, tað vita vit. Paulus talaði Petur til rættis, tí hann ikki tørdi at siga bart út, at heidnir menn sum gjørdist kristnir, ikki høvdu fyrri neyðini at lata seg umskera. Hann segði hart og tyðiliga at hetta gamla, jødiska var avtikið; hann hevði tikið ta evangelsku lærna væl og virðiliga til sín.

Og tó - tað var hin sami Paulus sum seinni syrgdi fyrri at fáa Timoteus umskornan! Og hví var tað? Bara fyrri at boðskapurin ikki skuldi liða undir at kristnir jøðar, sum ikki høvdu skilt at tað gamla var avtikið, teir skuldu ikki hava ampa av tí at Timoteus ikki var umskornin. Tíðin mátti fáa loyvi at fáa hesi tingini uppá pláss. Men beint á tí staðnum, í teirri tíðini, tá var neyðugt at spara samkomuni fyrri

ósemjur sum kundu oyðileggja trúboðanina. Takið tíð at lesa Aps. 16. 1- 5. Endamálið við at góðtaka mentunarligr trúarkrøv, krøv sum vóru heilt óneyðug, og sum Gud ikki setti, tað endamálið var at styrkja samkomuna. Boðskapurin skuldi út til allan heiminn og smálutir máttu ikki forða arbeiðinum.

Lesið eisini Róm. 14, 15- 21 og 1. Kor. 8, 8-13. Tað kann hjálpa til at opna eyguni. Hvussu skilja vit hetta sum Paulus skrivar? Sjálvur skilji eg tað soleiðis, at vit skulu ikki skræða samkomuna sundur fyrri at fáa tað íggjognum sum vit halda er so umráðandi at fólka halda seg til. Tað vil ikki siga at vit skulu góðtaka falska lærna. Vit skulu bara lata vera við at finna uppá egnar halgisiðir, ella at mana fram aftur gamlar halgisiðir. Vit skulu heldur ikki arga tey sum halda at alt er synd, um ikki Jesus eisini gjørdi tað.

1. Kor. 14, 34 er eitt skriftstað, sum gevur mæst stórar trupulleikar, tí tað sigur ímóti tí mesta sum eg havi lisið um kvinnurnar í NT. Tað er ikki nokk at vísa til at Paulus var nógv kroystr, tá ið hann skrivaði hetta brævið, tí hann sigur enná, at tær skulu vera »undirbrotligar, soleiðis sum eisini lógin sigur«.

Nú eri eg ikki so kønur í jødisku lóginu, at eg veit hvat hetta er skrivað, og veit bara at tað ikki er galdandi fyrri tey kristnu, og var tað heldur ikki tá ið Paulus skrivaði tað. Hetta kunnu vit meta javnt við umskeringini. Men leggið til merkis, hvat hann sigur víðari! Kvinnur máttu ikki so frætt sum spyrja um nakað. Vitd teir vita nakað so máttu tær biðja til tær komu heim. Har kundu tær sleppa at spyrja sínar egnu menn, um teir nú vóru fórir fyrri at svara. Hvat so um tær vóru ógiftar ella einkjur? Sluppu tær so ikki at vita nakað sum helst? Var tað soleiðis, so er logikkurinn vekk. Petrus hevði rætt, tá ið hann segði, at okkurt sum Paulus skrivaði var heldur ringt at skilja.

Men vit skulu ikki geva skarvin yvir. Fyri tað fyrsta: Lesa vit tað, sum stendur frammanfyrri, og lesa vit tað, sum stendur aftaná, so siggja vit hvat Paulus hugsar um. T.v.s. kanska, ella næstan. Tað var rumbul í samkomuhúsinum, fleiri talaðu í senn, og Paulus vildi hava lóg og landaskil, so samkoman ikki gjørdist fyrri skommum útteftir. Hann vísir enná til at Gud er ikki óskils, men friðar Gud, og so kemur finalan: »- sómi og skil veri á øllum«.

Hetta kapitlið, kap. 14, minnir soleiðis um kap. 15, har Paulus, fyrri at sannføra tey um at uppreisnin er verulig, vísir til at fólk enná lata seg doypa fyrri tey deyðu. Men hetta er heldur ikki nokk til at koppla tey avgjördu ørindi hjá Paulusi. Tey gera at eg má hava fleiri vitnir sum siga nakað annað. Eg skal koma aftur til hetta, men fyrst má eg gera eitt innskot.

Eg havi tað ynski og ta vón, at tað sum eg nú siggi, skal vera væl skjiljandi. Tá ið Jesus varð spurður um oyðing Jerúsalems og heimsins enda, tá vísti hann til Dánjal, og til eitt serligt fyrirbrigdi sum Dánjal nevndi. Gud vildi skjálvandi at Dánjals bók skuldi verða lóg undir at vera fólks og óálitandi. Men av tí at Jesus vitnaði um hana, so vita vit at hon er ein bók sum vit mugu granska. Minnist til hetta tá ið vit um eina løtu tosa um kvinnurnar við gróvina.

Við ivast ikki í, at Gud visti at sterkar kreftir skuldu forða kvinnunum at taka lut í evangelskt arbeið. Sjálvandi kunnu kvinnur gera eitt stórt arbeiði sjálv um vit geva teimum slør og tjóra tær í køkskurðina. Vit vita eisini at nógvar kvinnur eru glaðar fyrri at ikki hava ábyrgd uttanfyrri heimidi, eins og menn eru glaðir fyrri at sleppa undan ábyrgd í egnum heimi. Men hvussu nógv meira kunnu tær ikki gera um alt samfelagið er teirra arbeiðsøki. Ikki at tala um tær sum ongantið høvdu børn, ella tær sum bara hava vaksan børn, kanska í øðrum londum. Hetta siggi eg ikki fyrri at gera tað til eitt stríð í samkomuni, men eg siggi tað fyrri at eingin skal lata seg lokka til at fara aftur í jødatíðina, soleiðis sum tað verður roynt av summum í tí føroyska samfelagnum, eins og aðrastaðni.

Ikki tí. Eg trúgvi ikki at tey gera tað av ondskapi. Tey meina nokk at tey gera rætt, bæði kvinnur og menn, men tað meinti Paulus eisini, tá ið hann vildi til Damaskusar at handtaka kristnar jøðar har.

Latíð okkum at enda vita hvat vit finna um kvinnurnar lut í tí evangelska arbeiðinum. Fyrst kunnu vit lesa

hvat profeturin segði skuldi henda í framtíðini. Joel 3, 1-2 sigur: »Men eftir hetta skal eg úthella av anda mínum yvir alt hold; synir tykkara og døtur skulu profetara; gamalmenni tykkara droyma dreymar, og ungmennt tykkara siggja sjónir; ja, eisini yvir trælir og trælkvendi skal eg á teimum dögum úthella av anda mínum:« - her høyrir eg ljóðið av Gal. 3, 28 sum sigur at ikki er munur á jørd aog heidning ella á konu og mann.

Nú koma vit til kvinnurnar við gróvina. Áðrenn vit lesa um tða, so vil eg halda uppá, at tað hevur ein meining at kvinnurnar komu fyrst, og at tað er skrivað inn í Biblíuna. Gud vildi geva okkum eina móvekt móti tí tileinkisgering sum vit hava sæð er framd móti tí virði sum er givið kvinnum. Tað kann nokk sigast betri og greiðari, men hesi eru so tey ørindi sum eg havi nýtt.

Men sjálvt um Guds sendiboð hevði vist seg fyrri kvinnurnar, so noktaðu hesir sjálgvælir menn at trúgva tí sum kvinnurnar høvdu sæð við egnum eygum. Hvussu hevði tú upplivað tað um eingin trúði tær? Tíbetur, so var Petrus bæði bráður og forvitin, so hann kundi ikki lata vera at kanna málið.

Hetta kunnu vit lesa um í Matt. 28, 5-10, og Lukas 23, 55-24, 12. Lesið tað!

Og eitt greitt prógv um at kvinnur eisini vóru evangelskar, tað finna vit í Fil. 4, 2-3. Vit siggja eisini aðrastaðni at Paulus heilsar og takka kvinnur, men her sigur Paulus tað vakrari enn nakrastaðni: »- tær stríddust saman við mær í gleðiðskapinum í felagi við Klemens og øðrum starvsfeløgum mínum, -«

Eg skal tola at eg ikki fari hví hann hugsaði seg so illa um, tá ið hann skrivaði 1. Kor. 14, 34. Tí granskar tú skriftina, so ber til at fáa tingini uppá pláss.

Thorbjörn Brochs

Bátafelag í Kollafirði

Tríðja bátafelagið í landinum er stovnað. Tað er Kollafjarðar Bátafelag. Hini bæði bátafeløgini eru Nadoddur á Tvøroyri og Tórshavnar Bátafelag.

Kollafjarðar Bátafelag hevði stovnanad aðalfund tann 20. august, 12 mans møttu og avræddu, bátafelagið skuldi eisini virka sum undirhús í Kollafirði.

Teir høvdu longu tá fingið loyvi at brúka húsinu, har bjargingarfelagið í bygdini heldur til. Samstundis vóruð lógirnar fyrri felagið samtyktar og skriv varð sent í hvørt hús í bygdini. Boðað varð til fundar í bygdarhúsinum tann 20. oktober, 30 mans vóru á fundinum, ið valdi nevnd og grannskoðarar.

Í nevndini í Kollafjarðar Bátafelag eru Andrew Joensen, Frithiof Petersen, Frits Jacobsen, Magnus Jacobsen og Jógvann Petersen. Eykalmir eru Jógvann Hansen og Odmar Joensen. Grannskoðarar eru Dávur Thomsen og Alif Hansen.

Eitt av aðalmálinum hjá tí nýggja bátafelagnum er

at útvega bátunum el og vatn á havnarlagnum.

Nevndin í Tórshavnar Bátafelag var komin á fund í Kollafirði at greiða frá sínum virkseimi, og hon handaði Kollafjarðar Bátafelag ein vimpul við sínum býmerki á.